Σε μια γραπτή και μια προφορική πρόσκληση από δυο κυρίες δεν μπορείς να αρνηθείς, έτσι να και η ταπεινότητά μου ανάμεσα στους εκατοντάδες παρόντες που γέμισαν το αμφιθέατρο του Πολεμικού μουσείου της Αθήνας.

Το αντικείμενο ήταν η παρουσίαση του βιβλίου του Τριαντάφυλλου Παπαζώη με τίτλο: «*Ο Μέγας Αλέξανδρος με την οικογένειά του είναι θαμμένοι στους βασιλικούς τάφους ΙΙ και ΙΙΙ της Βεργίνας*»
και η είδηση είναι, πως υπήρξε μια όχι ιδιαίτερα ήρεμη διαδικασία με αρκετές εντάσεις και αντίστοιχες διαφωνίες. Τόσο σε καθαρά επιστημονικό επίπεδο, όσο και σε εθνικό, ενίοτε ολισθαίνοντας και προς το λαϊκό.

Ως γίνεται αντιληπτό, είναι ένα πελώριο θέμα, που αφενός επιχειρεί να ανατρέψει τα ως τώρα ιστορικά δεδομένα, αφετέρου έρχεται σε μια χρονική στιγμή όπου το Μακεδονικό έχει πάλι αποκτήσει την οξύτητά του.

Ο συγγραφέας ήταν Μακεδόνας με γονείς πρόσφυγες από το Πάνιδο της Ανατολικής Θράκης. Μετά από παρασημοφορημένη καριέρα στις ένοπλες δυνάμεις, αποστρατεύτηκε με τον βαθμό του υποστράτηγου και αφιέρωσε όλη την υπόλοιπη ζωή του στην ιστορική μελέτη.

Συνέγραψε οκτώ τίτλους βιβλίων όλα με μακεδονικό επίκεντρο και ιστορικό χαρακτήρα. Εγκατέλειψε τα εγκόσμια τον Νοέμβριο του ’11 και έξι χρόνια αργότερα κυκλοφόρησε το συγγραφικό του ρέκβιεμ, με την επιμέλεια των εκδόσεων «Ερμής».

Στο πάνελ της παρουσίασης παρακάθισαν η ακαδημαϊκός Ελένη Γλύκατζη Ahrweiler ως συντονίστρια, η εκδότρια Λένα Σαββίδη, η θυγατέρα του συγγραφέα Βίκη Παπαζώη, ο στρατηγός ε.α. Δημήτρης Αλευρομάγειρος και η αρχαιολόγος Αγγελική Κοτταρίδη. Την εναρκτήρια εισήγηση έκαμε ο δημοσιογράφος Γιώργος Βλαβιανός, εκ των πρώτων που είχε βοηθήσει με το ρεπορτάζ του, τον συγγραφέα να ανακινήσει, σε δημόσιο βήμα, το θέμα.

Η εκδήλωση κυλούσε μέσα στις συνηθισμένες σε τέτοιες περιπτώσεις νόρμες, με τους εισηγητές να εξάρουν τόσο την προσωπικότητα του συγγραφέα όσο και το έργο του.

Τελευταία έλαβε το λόγο η αρχαιολόγος. Έχοντας αφιερώσει δεκαετίες σε ανασκαφικά έργα και δη στη Βεργίνα, στο πλευρό του Μ. Ανδρόνικου, κατάφερε να συνδυάσει ένα ακριβή επιστημονικό λόγο με μια αντιληπτή, σε κάθε αδαή, περί του θέματος έκφραση.

Το συμπέρασμα της ήταν ολοκληρωτικά αντίθετο με το αντικείμενο του βιβλίου. Κατέληξε με την άποψη ότι ο τάφος του Μεγαλέξανδρου δεν είναι στη Βεργίνα, όσο και αν δεν μας αρέσει, καλό θα είναι να το συνειδητοποιήσουμε.
«Ο Αλέξανδρος είναι στην Αλεξάνδρεια. Ας συμφιλιωθούμε με αυτό»,
διατύπωσε επί λέξει.

Επενέβη τότε η **συντονίστρια** , με το ύφος της δασκάλας προσπάθησε να κρατήσει ισορροπίες, να νουθετήσει το κοινό, να ζητήσει βοήθεια από άλλους παρόντες αρχαιολόγους, αφού πρώτα φρόντισε να μας πληροφορήσει ότι η αρχαιολογία είναι υπηρετική της ιστορίας.

Άλλοτε κόβοντας και άλλοτε φτιάχνοντας γέφυρες με τις απόψεις της αρχαιολόγου, με ένα λόγο επαμφοτερίζοντα, αλλάζοντας συχνά θεματική με τη γνωστή τακτική της να αναφέρεται σε στιγμές της ζωής της, προσπάθησε να αποσυμπιέσει την ατμόσφαιρα και να κερδίσει το χειροκρότημα. Ήταν μια καλή προσπάθεια, αν όμως ήταν μια μάχη θα την είχε χάσει.

Κάποιοι από το κοινό ενοχλήθηκαν, ένας το έδειξε με φωνές, κάποιος άλλος απάντησε με τη λέξη ντροπή και άρχισαν οι αποχωρήσεις, κυρίως των επωνύμων. Έγινε άμεσα σαφές, πως το ακροατήριο διχάστηκε. Ένα τμήμα κάθισε πάνω στον πειστικό λόγο της αρχαιολόγου και ένα άλλο αντιτάχθηκε σε αυτόν.

Ατυχώς, κάποιοι λίγοι κινούμενοι περισσότερο συναισθηματικά και εθνικιστικά και λιγότερο επιστημονικά και πατριωτικά εκδήλωσαν ένα είδος επιθετικότητας. Πίσω μου ακούστηκε από τρείς κυρίες η προσβλητική άποψη, ότι το πάνελ συσκοτίζει την υπόθεση και όταν η ακαδημαϊκός τους κάλεσε κοντά απάντησαν με δυο λέξεις: *«Δεν χρειάζεται»*. Κατανοητό ότι έτσι δεν προάγεται ο διάλογος.

Επικράτησε μια ένταση, απότοκη της ανασφάλειας για την εν γένει διατήρηση της ελληνικότητας, απόλυτα κατανοητή μεν, αλλά με τρόπους που δεν βοηθούν δε.

Όπως και να έχει, η παρουσίαση ήταν ενδιαφέρουσα, αφενός διότι τιμήθηκε από πολύ κόσμο, αφετέρου διότι αποκάλυψε για μια ακόμα φορά την ζωντάνια της ελληνικότητας, στοιχείο που σε κάποιο βαθμό εξασφαλίζει και τη διαιώνισή της.

Για το κοσμικό της υπόθεσης, ας αναφερθεί ότι στην παρουσίαση η οποία ήταν ανοικτή στο κοινό, παρέστησαν πρώην υπουργοί και άρτι παραιτηθείς υφυπουργός, βουλευτές, αξιωματικοί του Ε.Σ., τηλεπερσόνες, και άλλα γνωστά ενίοτε και εκλεκτά μέλη της αθηναϊκής ελίτ.